

شاعر محترم عاكف بكه خطاباً توفيق فكرت بكك يازديغى
هذيانلره جوابد

احمد عونى قونوق

Hazırlayanlar
Duygu Kara-Mine Kara

2019

بويله دين طوتمه مقلدلكدر
 متشبثلری هپ هالكدر
 چونكه بر پوفله اساسی ييقيليز
 بو صغوق طايمه دن البت ييقيليز
 باشقه بر شيدر او ايمان يقين
 ايده مز كيমেسه اوکا شك تلقين
 سن ده وهمكدن اوصانديك ييقديك
 بو سببدن كه او ديندن چيقديك
 ييقديك اما يرينه حق می قودك
 نه كزر! كيتدی اودون كلدی اودوز

توفيق فکرت بك دييور:

بيلمه دن كورمه دن ايمان ايتدم
 نفسمی دينمه قربان ايتدم
 چونكه تلقينلره آلدانمش ايدم
 قانديغك شيلره هپ قانمش ايدم

جواب

بو نه سوز ای متفکر استاد
 بیل که اخباره در آنجق ايمان
 قوت و ضعف ايله موسوف بر شان
 کوريلمش شیه نه حاجت ايمان
 ایستر انکار ایت اوئی ایستر اینان
 او، اودر صدق وجود نبی ظاهر
 او کوروش شك و ظنونی قاهر
 بيلمه دن كورمه دن ايمان ایتمك
 بو اساسلره دونر چرخ فلك
 غیبه ایمانله نظام عالم
 غیبه ایمانله یاشار بر آدم
 مثلاً تاجر اولان بر انسان
 غیبه ایمانله آچار بر دکان
 چونكه غاء بده کی ربحه ايمان
 ایتدی البت چالیشیر پایزنان
 وار قیاس ایت بونی هپسی بويله
 سوزی آرتق دوشونوبده سويله
 ایشیدیرسه ك خبری بر قولی
 صدقه ده کذبده ده ممکن حملی
 کوز کورونجه کیدر ايمان آرتق
 صدقه، کذبه کلیر بر وارلق
 ایشته قرآن ده خبردر استاد

توفيق فکرت بك دييور:

بکا آکلاتمه او رعنا دینی
 بیلیرم بنده سنك بیلدیکی
 اوقودم بن ده کتاب غیبی
 دیکله دم بن ده حتاب غیبی
 بن ده سز لر کبی جامع جامع
 دولاشوب خالقه اولدم راکع
 شوق جنتله خیالم مشغول
 یوره کم خوف جهنمله ملول
 بن ده طیرماندم اولو طوبایه
 بن ده چیقدم ملأ اعلايه
 بن ده عاشقدم ازان نغمه سنه
 بر قوشاردم که او الله سسنه
 بن ده تسبیح و دعا صوم و صلاة
 هپسنی هپسنی یاپدم هیهات!

جواب

آفرین شاعر شاه معنی
 ایشته باق بويله اولور فرط ذکا
 اوقومشسك او کتاب غیبی
 دیکله مشسك او عتاب غیبی
 شوق جنتله نماز قیلیمشسك
 نار دوزخدن ایسه ییلیمشسك
 حقه اجرت ايله ساجد اولمق!
 نفسنك حظنه عابد اولمق!
 بو میدر آکلادیغك قرآنی
 بويله می بلمیش ایدك رحمانی
 بو بیلیشین آکلایشك ايمان عوام
 بويله ايمان ره ادراکه حرام
 بو سببدن او کتاب پر تاب
 ایدیور هپ اولوالالبابه حتاب
 سکا قران دیدیکه اول آگاه
 یاپمه اللهله برابر بر اله
 سن ایسه وهمکی الله یاپدك
 نفس موهومکی سودك طاپدك
 صانمه که طوغری بر ايمان ایتدك
 دینکی نفسکه قربان ایتدك
 بويله ايمان بکنلمز البت
 کتیریر آدمه بر کون نکبت

توفیق فکرت بک دیبور:

سودم اللهی ده پیغمبریده
او آلائی قالدی بو کون هپ کریده
آکلادم چونکه حقیقت باشقه
باشقه یولدن چیقیلیرمش حقه

جواب

سودیکک نفسک ایتمش ای استاد
وهمک ایتمش سکا خالق ایجاد
حق و پیغمبری هپ اوکده طورور
خودپرستانه قوی سیله اورور
حق و پیغمبرینی بیلسه ایدک
حقه ایصال ایده جکدی سنی دین
لکن اوهامکه طاپدک جداً
بویله بوشلقره دوشدک بردن
بوشلغی شیمدی حقیقت صاندک
آتش وهمکه تکرار یاندک
چیقمادک اسفله ایندک یردن
آتدن ایندک اشکه بیندک سن

توفیق فکرت بک دیبور:

صایدیغک خارقه لر معجزه لر
برر افسون ذکادرکه بشر،
بی توقف آچیور سرلرینی
معجزات اهلی اونوتمش یارینی
مغفل و مغفل او عیسی، موسی
کهنه بر کزب مطلسمدر عصا
بشک بونجه ضلالتلری وار
پوتنی کندی یاپار کندی طاپار

جواب

أنبیا ایلدی عقله دعوت
حمقا دعوته ایتدی حدت
عقلا دنکله دی تابع اولدی
نور حق عقل ایله لامع اولدی
بعضیسی چیقدی ایچندن دیدی یوق
بکزه یه نلر ایچمزده سکا چوق
کوره لم فرقی تابع اولالم
سوزیکک صدقنه قانع اولالم
دیدي پیغمبر آلك ايشته کلام

صدقنه هانکی کوروش ویردی فساد

سکا قران دیدی که الله وار
بو عوالم هپ او اللهله یاشار
ظاهر و باطن و اول، آخر
عاقלק چشمه کوندن باهر
ذات پاکي بتون اشیای محیط
قدرتی صورت و معنای محیط
اولیه قیوم جهان که او لطیف
آندن اولدی بتون اشیای کثیف
نه کوروب بونلری تکذیب ایتدک
نیه سن جانب کفره کیتدک
فمنی؟ فن عاقلی اضلال ایتمز
بو اساساتی او احلال ایتمز
افترا بو هزیانلر فنه
بیلیر ارباب فراست فن نه
مسلمانلق فن ایله توأمدر
دخل ایدن فنه، او بر سرسمدر
کشی اولمز ایسه صاحب تمیز
نه او قورسه او قوسون شور انکیز
هانکی بر فن دیدی که جز کلدن
اکمل و افضل اولورمش بعضاً
بویله حکم ایتدی فقط مادیون
چونکه تمیزی خراب ایتدی ظنون
بری فرزند فنون دیده سنه
بویله صورمش که شو آوجمده که نه
دلیقانی قلمی آلمش اله
طالمش اندیشه جفرو رمله
دیمش اول کیزله دیکک شی بندن
صاریدر، اورتاسی بوشدر، معدن
پدری بهت ایله صورمش او نه در
بویله بر شی نه اولور حکمکی ویر
حمقی بیچاره یی ایتمش مجبور
بالبداهه دیویورمش قالبور
او زوالی پدر ایتمش فریاد
وصفک اعلا ایدی حکمک برباد
نره یه کیتدی او تمیز آ چوجق
صادر اولدی طولولقدن بوشلق
نیه سن بیلمدک ای فن دیده
قوجه قالبور صیغاماز کف یده

ایدرک طاپدیرر ای کور استاد
 سنده معبود کی یاپدک، طاپدک
 ظن ایدرسک یکی بر شی یاپدک
 غافلک بونجه ضلالتلری وار
 پوتنی کندی قیرار، کندی یاپار
 مغفل و مغفل اولان باق کیمدر
 چشم انصافده کیم مجرمدر
 بو اوکا بکزه دی ای نابینا
 مثنویسنده دیدی مولانا:
 درت کیشی شویله نمازه طورمش
 شو سؤالی بریسی قوندورمش:
 قیلارز بز بو نمازی اما
 کیردیمی وقتی نمازک عجابا
 بریسی صوص دیمش ای یار وفا
 نمازی بوزدی کلام دنیا
 یار ثالث ده دیمش ای اخوان
 ایکیکزدن ده بو حال اولدی عاین
 یار رابع دیمش الله ثنا
 که نمازده بنی حفظ ایتدی خدا
 برینک یاپدیغنی یاپدی بری
 اولمادی کندی ایشندن خبری
 سن ده بونلر کی یاپدک عیناً
 بیلمدک یاپدیغنی غفلتدن
 مرده عقلک ایشی هپ غفلتدر
 داما حالی اونک سکرتردر
 جسدک عقلی اولنجه مرده
 حکم حیوانه کیرر هر یرده
 جسم حیوان یولار ایستر البت
 او یولارسز براقلسه دهشت!
 یولاری حیوانه حیوان طاقماز
 او زوالی بو هنردن چاقماز
 اوکا بر عاقل و دانا ایستر
 که او بیچاره یه اولسون رهبر
 انبیا عاقل و دانا کلدی
 سورینک آرقه لرندن یلدی
 ایچلرنده نیجه گم آلاماز وار
 اونلره ضریه تأدیب یارار
 مرده عقله دم عیسی لازم
 ظلمته بر ید بیضا لازم،
 نفس فرعونه، عصای موسی

عقله تطبیق ایدیکز وارمی خطام
 دیدیلر سوز بزه کافی کلمز
 سوز بزم ز زهنمزی هچ چلمز
 ایسته رز خارقه کورمک سندن
 بو نبوت بزه اولسون روشن
 عقلا ایتمدی بونده اصرار
 کوردیلر چونکه سوزی معنیدار
 آنجق احمققلری قاندرمق ایچون
 انبیا معجزه کوستردی او کون
 او کمالاتی بوکونکی حمقا
 صاندیلر هپ بر افسون ذکا
 او خوارق دکل افسون بشر
 ویردی فردایه ده برهان و اثر
 مثلاً معجزه شق قمر
 اولدی هند اهلنه ده حیرت بر
 انکلز غیرتی بر عصر اول
 هندده بولمشدی عجیب بر هیکل
 اوزرنده شو عباره موضوع
 سنه شق قمرده مصنوع
 انشقاق قمری هند اهلی
 کوره رک هپ بوکا شاشمش بللی
 معجزات اهلنک ایشته یارینی
 انکلزلر آچیپور سرلرینی
 دینکه خدمت ایدرکن اغیار
 ییقیورسک سن اوئی جاهل یار
 هانکی بر معجزه اولدی باطل
 او سنک فنک ایله ای عاقل
 برینک یاپدیغنی یاپ کوره لم
 کوره لم اونلری کیممش، سن کیم
 کندینی صاتمادی اونلر اصلا
 صاتدیلر معرفت نور خدا
 بشری ایتمدی اونلر اضلال
 اونلره تابع اولان بولدی کمال
 اونلرک مقصدینی عارف اولان
 پوتنی قیردی بوتون کیزلی، عیان
 کیزلی پوت وهم و خیالاتکدر
 اعتقادات محالاتکدر،
 سکا هپ کندی خیالک حاکم
 دیمه بن رب طانیمام بی باکم
 سکا هر لحظه ده بیک پوت ایجاد

چيقه رق اولمالی بر اژدرها

توفیق فکرت بک دیبور:

آرا کیت دیرینی کز کعبه سنی
دیکله تکیری ایشیت چاک سسنی
کوره جکسک که بو هپ بوشلقدر
اومدیغک آرادییغک¹ * شی یوقدر² *
دوزمه اللهی کبی شیطانی
بوده سی، اهرمنی، یزدانی
طوپنک خالق بر وهم جبین
کولکه لر کولکه لر آنلرده درین
بر قراکلق سه زهرک چورلدم
آجی بر ضربه یدم دورلدم

جواب

سنده ای شاعر یکتای زمان
آرپه تجاری قدر یوق ازغان
بر آووج آرپه کورن بر تاجر
ییغنک وصفنی فرقه قادر
بر نمونه بو وجودک کلدن
طولومی، بوشمی دوشون بر جدأ
کوروشک وار بلیشک وار، وار... وار...
بو هنرلر کیدر ایجاده قدر
سنده وارکن بو قدر وصف جلیل
یا نیچین کلکی ایتدک تجهیل
وهمک ایجادی، اوت بوشلقدر
بوشلقه طایمه ده سرخوشلقدر
آرادی کعبه یی دیری وهمک
کریده طوردی آرا رکن فهمک
یرده یا کوکده آرا رکن حمقا
اونی کندکده بولور اهل زکا
چونکه موجود حقیقی دیدی بز
آدمه شاخ دامارندن یقینز

* آرا دیغک کلمه سی اماله سز اوقونورسه وزنی¹
بوزار. اماله ایله قراعت ایسه زمانمزه مخل
بله غت و سلاستدر.

** بو بیتده شعر خطاسی ده واردر. بوشلق²
ایله یوق قافییه اولاماز. زیرا بریسی ضمه ثقیله
مقبوضه، دیکری ضمه ثقیله مبتوطه در.

آته بیندک آت آراسک غافل
دولاشیرسک ینه جاهل، جاهل
بیلیرم آکلامادک سن بو سوزی
قاله صیغماز بو معانینک اوزی
چونکه دوستم بو معانی زوقی
ویریور زوقی کلامک سوقی
بر مثالدن بونی تلمیح ایدهیم
ممکنی لفظ ایله توضیح ایدهیم
بولوط اولمازسه بخارات هوا
او لطافتله کورونمز ابد
بولوطی حس ایده مز لامسه مز
صو اولنجه ایدرز هپ تمیز
صو طوننجه قاتیلوب شکله کیر
آیروب صکره ینه اصله ایرر
اولا یوقدی بوزک اشکالی
نره دن چیقدی اونک احوالی
صفت عارضه ذات بخار
اولدی هر مرتبه سنده سیار
صفت عارضه ده، عصل عدم
باق دوشون، ایشته حدوث، ایشته قدم
ایشته موجود حقیقی لطیف
ایلدی کندینی بویله تکثیف
بو صور فیشقیرر اوندن دا ئم
او وجوددر بو نظامه حاکم
هپ اونکدر بتون اوصاف صور
ظن ایدرسک که صوردن بو هنر
طوپنک خالق بو نور مبین
کوردی وهمک اونی بو وهم جبین
سن اونی ماده می صاندک ساده
بونی بیل که یاری یولدر ماده
عقل وهمی ایله بوندن فضله
کیره مزسک او حقیقی اصله
فن سنی ماده ایچنده چویرر
صوکره ظلمت لر ایچنده دویرر
ایشته دوستم بو سبیدن یازدک
وهمکی عین حقیقت صانرک
سکا کوستردی او وهمک بری، چوق
طولوی بوش، بوشی مالی، واری یوق

توفیق فکرت بک دیبور:

شیمدی بی خوف و جنان و نیران
 سوزهرم فطره‌تی حیران، حیران
 بن نه معبود و نه موبد بیلیرم
 کندیمی خلخته عابد بیلیرم
 کوکده بکرجه ساجد کورورم
 آنده وجدانمی ساجد کورورم
 بو سجود ایشته بنم طاعاتم،
 بو عبادتله کچ ساعاتم،
 بو عبادتده فخور و خرم
 بن بنی بر قایادن فرق ایتمم

جواب

آفرین سفسطه پرداز استاد
 ینه بر سفسطه ایتدک ایجاد
 اولا خلخته خالق لازم
 اوئی نفی ایتمش ایدک استادم
 خالق اولمازسه نصل خلقت اولور؟
 اوکا طایمقی، نه بیوق غفلت اولور
 ثانیاً عابده معبود ایستر
 سن اوکا یوق دیدک استاد هنر
 بو عبادت کیمه‌در ای شاشقین
 نه قدر قوت وهمک طاشقین
 هر طرف سنجه بتون بوشلقدر
 بوشلغه طایمه نه سرخوشلقدر
 باده وهم ایله سرمست اولدک
 ایشته اوندن بو قدر پست اولدک
 ترهات اولدی کلامک بویله
 هیچ دوشونمه هزیانلر سویله،
 ثالثاً اویمادی فعلک سوزیکه
 بو نیچن چارپمادی بیلیم کوزیکه
 قایا سوزدن متأثر اولماز
 نه دیسه‌ک هیچ هتغیر اولماز
 سکا زانغوچ ده‌نیلنجه لرزان
 حقه، پیغمبره ایتدک هزیان
 او زوالی قایا محویتله،
 آیاق آلتنده کزر زلتله،
 سن سنی بر قایادن فرق ایتدک
 سکا زانغوچ دینی اینجیتدک
 بیل که دوستم قایا سندن افضل
 بویله انسان ده بهایمدن اضل

توفیق فکرت بک دیبور:

بر مینیک قوشله برز طایمقده
 بن ده تهلیل ایدرم اسحاقده
 طوغریلق حب وفا، محویت
 مرحمت، خیر و جمیت، نصفت
 صوکره بر شاعره زانغوچ دیمه‌مک
 ایشته وجدانمه بونلر محرک

جواب

قوشله بر اولسه‌ک اگر طایمقده
 اویله مستغرق اولوردک حقه
 او مینیک سوق طبیعتله یاشار
 او طبیعت که بتون حقله چوشار
 حالی تفویض و توکل دائم
 اعوجاجات و فساددن سالم
 نفسی خالقه ایتمش تودیع
 یاشایور کیمسه‌لره یوق ضرری
 او زوالی یر ایچر ما حضری
 نغمه حق حق تسبیح و صلاة
 ایشی دائم بو عبادتده ثبات
 ایکی اوچ درلو کورونمز او مینیک
 ساده‌در حالی اونک یوق ایکیلک
 بر دوشون سنده عجب بویله میسک؟
 بنجه سن بو بشرک بر غمیسه‌ک
 او آچیقدر کورونور سن قاپالی
 صاف او یکپاره قماشن یامالی
 قلبی حقنه، پیغمبرینه،
 ربط ایدنلردن آظالم سکا نه
 نام شعر آلتنه قویدک زهری
 اوئی نصفت دیه صاتدک جهری
 بومیدر خلقه سنک مرحمتک؟
 مومیدر؟ مفخرتک معرفتک
 بومیدر خیر، سنک عندکده
 بوکا شرلرده ایدر هپ خنده
 خیر و شری ایده‌مزکن تمیز
 خامه طعنکی ایتدک تهزیز
 حقه، پیغمبره تطویل زبان
 نیجه بیک مسلمه قارشی حزیان
 بو انانیت فرعونانه

سنى فيرلاتدى جه خزلانه
خلق محويته بيكانه ايكن
دم اورورسك ينه محويتدن
بوکا دوستم شيماريقلق ديرلر
اونه فندر، نه ادبدر، نه هنر
بوشلغه دوشدك ايسه وار سن دوش
درلو اوهامك ايله اورده دوکوش
چکمه هم جنسكى ياس عدمه
سن دوش آنجق او غمکله ندمه
وار ايسه خب وفا و يارى
شريكى نفسكه حصر ايت بارى

حکم محقيق

بر تفکردن عبارت انسان
متباقيسى اونك أت ايله قان
فکر تمییزی اولنجه فاسد
اولور انسانلغی آرتق کاسد
(والسلام على من اتبع الهدى)